

Nr. 2/2013 – Årgang 18

Samleskinnen

Medlemsblad for Rogaland Elektromontørforening

Dette kan du lese om:

- ✓ Sosial dumping i tunneler
- ✓ ATEA konflikten
- ✓ Don't try this at home
- ✓ Tariffprosessen frem mot 2014
- ✓ Automasjonsfag over i EL & IT
- ✓ LO-Kongressen
- ✓ Feil i elektriske anlegg
- ✓ Ferie og permisjon

Rogaland Elektromontørforening

ER DET SLIK DU VIL HA DET?
DET ER DU SOM BESTEMMER!

Samleskinnen

Utgitt av:

Rogaland Elektromontørforening

Lagårdsveien 124

4011 Stavanger

Mandag-fredag 08.00-15.30

Hjemmeside: www.rele.no

E-post: firmapost@rele.no

Telefon:

Stavanger 51 84 04 50

Faks:

Stavanger 51 84 04 80

Leder:

Øivind Wallentinsen 51 84 04 53

Mobil: 908 97 703

E-post: wallentinsen@rele.no

Kontomedarbeider:

Anne Marie Haug Moen 51 84 04 50

E-post: amh.moen@rele.no

Organisasjonssekretærer:

John Helge Kallevik

Tlf.: 51 84 04 54

Mobil: 908 97 701

E-post:

jhkallevik@rele.no

Egil Willy Kristensen

Tlf.: 51 84 04 52

Mobil: 908 77 702

E-post:

kristensen@rele.no

Annonse:

Ta kontakt med Stavangerkontoret.

Deadline:

Nr. 3-2013 = 27. september

Nr. 4-2013 = 22. november

Nr. 1-2014 = 2. mars

Nr. 2-2014 = 26. mai

I posten ca. 4 uker etter deadline

Ettertrykk med gjengivelse av kilde tillates.

Redaktør: Geir Ove Bernhoff

Mobil nr.: 913 40 240

E-post: geir-ove.bernhoff@yit.no

Redaksjonen: Arbeidsutvalget

Opplag: 2.200

Trykk: Kai Hansen, Stavanger

Leder

Sommerferien nærmer seg raskt og alle skal ha en velfortjent ferie slik at batteriene er fulladet til høstens gjøremål. Stortingsvalget den 9. September er veldig viktig for oss arbeidstakere. Høstens Stortingsvalg vil på mange måter avgjøre hvilken retning Norge skal ha de neste 4 årene. Ved dette valget er det 2 alternativer enten at den rød/grønne Regjeringen fortsetter eller at vi får en regjering der Høyre og FRP dominerer med Venstre og KRF på slep. Med disse 2 alternativene skulle man tro at det var enkelt for arbeidstakerne til å velge og spesielt velge "riktig". Jeg mener at hvis du har erkjent at du er arbeidstaker og ønsker trygge lønns- og arbeidsvilkår og fortsatt en god offentlig velferd er valget lett. Den sittende Regjeringen er den åpenbare garantisten for overnevnte forutsetninger.

Kampen mot sosial dumping er en typisk sak der sittende Regjering og Høyre/FRP skiller lag. Nettopp kampen mot sosial dumping er helt vesentlig å vinne hvis vi skal ha noen mulighet til og beholde og forbedre de lønns- og arbeidsvilkårene vi har i dag. Medicoppslagene ang. Coop sitt nybygg på Gardermoen burde gjort det åpenbart for alle at det er ett stort behov for flere tiltak for å bekjempe sosial dumping. Da Stortinget for kort tid siden behandla tiltakspakke 3 mot sosial dumping stemte Høyre og FRP mot de mest vesentlige forslagene. Jeg skal nevne 3 av forslagene.

Det første var at fagforeningene skal få kollektiv søksmålsrett i forbindelse med innleie. Forslaget betyr at fagforeningene kan gå til søksmål mot bedrifter som fagforeningene mener driver ulovlig innleie fra bemanningsbyrå, forutsetningen er at fagforeningen har medlemmer i innleiebedriften. Jeg mener dette vil være ett viktig bidrag for at bedriftene skal følge loven iom. at det vil være negativt for en hvilken som helst bedrift å bli saksøkt for brudd på lovverket. Med ett slikt søksmål følger selvfølgelig også negativ presseomtale, noe som ingen bedrifter ønsker.

Neste forslag jeg vil trekke frem er forslaget om at arbeidstilsynet skal ha myndighet til å be bedriftene dokumentere at bedriften har tariffavtale og bedriften skal også dokumentere at det er inngått avtale med tillitsvalgte om innleie fra bemanningsbyrå. Også dette forslaget stemte Høyre og FRP mot selv om de samme partiene i sine festtaler sier de vil styrke arbeidstilsynet. Hvordan de mener arbeidstilsynet skal kunne føre tilsyn med at arbeidsmiljøloven blir overholdt uten å avkreve bedriftene for nødvendig dokumentasjon sier de ingenting om. Det tredje forslaget jeg vil trekke frem er arbeidstilsynets mulighet til å gi bedriftene bøter på inntil 15 ganger grunnbeløpet (kr. 85245,-), noe som vil si en bot på inntil ca. 1,3 millioner kroner. Også dette stemte Høyre/FRP mot. Jeg mener at det er positivt at arbeidstilsynet nå skal kunne bøtelegge de bedriftene som bryter loven. Vår erfaring er at bedriftene er gode å tilpasse seg regelverket slik at de ikke er i fare for å bli bøtelagt, da er også hensikten med arbeidstilsynets mulighet for å gi bøter oppnådd. Vi vil selvfølgelig at bedriftene skal følge lovverket slik at arbeidstilsynet "slipper" å dele ut bøter. Tilslutt er det verd å ta med at FRP på sitt landsmøte nå i vår vedtok at Norge måtte søke om dispensasjon fra vikarbyrådirektivet med den hensikt å kunne gi innleide dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn fast ansatte i innleiebedriften.

Sykepenges og sykemelding er ett annet område det er stor forskjell på sittende Regjering og alternativet med Høyre/FRP i spissen. Begge sier i media at de ikke vil endre sykelønna, men jeg mener det er ingen grunn til å tro på det. Hvis vi ser på Høyre så ønsker de å innføre såkalt normerte sykemeldinger. Det betyr at alle skal få like lang sykemelding

forts. side 3

Innhold

Lederen har ordet	2
Redaktørens hjørne	3
Arbeid i tunneler – sosial dumping	4 – 5
ATEA konflikten	6 – 7
Don't try this at home!	8 – 9
Kampen mot europeiske tilstander er det viktigste ved valget	10 – 11
Ungdomskurs 2013	12
Automasjonsfagene i Aker over på LOKèn!	13
Tariffprosessen frem mot 2014	14
Stafettpinne	15
LO-Kongressen 6. – 7. mai 2013	16 – 17
Grillparty	17
Feil og mangler i elektriske anlegg i Lyse sitt forsyningsområde	18 – 19
Medlemsmøte hos Vassnes – Omastrand	20
Læringspalten - Forsikringer	21
Informasjon fra utvalgene	22 – 24
Årsmøte i Montørklubben Sønnico Rogaland 2013	25
Regjeringens Handlingsplan 3 mot sosial dumping! For et anstendig og seriøst arbeidsliv!	26 – 27
Permisjon i forbindelse med barnehage eller skole	27
Internkontrollør	28
Ferie og overføring av ferie til neste ferieår	29
Nye lønnsatser	30 – 31
Det nye styret som ble valgt på Rogaland Elektromontørforenings årsmøte	32

Redaktørens hjørne

2013 er et valgår og valgdagen den 9. september nærmer seg med stormskritt. Partiene har allerede startet sine valgkamper og velgerne skal lokkes med vel-smakende valgflesk.

Før vi sluker dette valgflesket er det viktig, som med alle varer, å lese på varedeklarasjonen. Det som står med liten skrift. For selv om flesket ser godt ut kan det være mye av innholdet som slett ikke er bra for oss.

Dette nummeret av Samleskinnen har gjort et lite dykk i varene som partiene tilbyr oss. Mye av innholdet holder slett ikke det partiene lover, og kan føre til alvorlig tilbakegang for arbeidsfolk og svake gruppers hverdag i Norge. Disse artiklene er viktig lesning for deg som skal stemme den 9. september.

Organisasjonssekretær John Helge Kallevik har tatt et besøk til T-sambandet som nå bygges mellom Karmøy, Tysvær og fastlandet. Her har han avdekket omfattende sosial dumping som oppdragsgiver Statens Vegvesen lukker øynene for.

I dette nummeret av Samleskinnen har vi også tatt for oss konflikten i IT bedriften ATEA, som førte til tvungen lønnsnemd. Vi kan her lese om en bedrift som, på lik linje med Ryanair, innbitt kjemper mot en demokratisk rett til tariffavtale.

Nytt i Samleskinnen er at vi har invitert NELFO i Sør-Rogaland til å skrive en artikkel om alle feil og mangler DLE har avdekket på elektriske anlegg i Rogaland. Her må det understrekes at brorparten av feilene som er avdekket er utført av bedrifter vi i Rogaland Elektromontørforening vil kalle «useriøse».

Siden denne utgaven er siste utgivelse før ferien har vi tatt med en artikkel om ferie og retten til å overføre ferie.

Jeg ønsker alle lesere en velfortjent og avslappende sommerferie og med en god lesing av Samleskinnen :-)

Med sommerlig hilsen

Geir Ove Bernhoff

Fagforeningens styrke, er din sikkerhet!

Fra side 2

når de har samme sykdom. Hvis det er 2 personer som har lungebetennelse så vil de etter en slik modell ha like lang tid på seg å bli frisk. Min erfaring er i alle fall slik at hvor lang tid forskjellige personer trenger på å bli friske varierer mye, da kan vi ikke ha ett system som sier at blir du ikke frisk innen fastsatt tid så får du ikke sykemelding/sykelønn lenger. I tillegg ønsker Høyre også å lage ett system der "uavhengige" leger skal kunne overprøve din fastlege hvis du har vært sykemeldt over 6 mnd.

Min oppfordring er at alle må bruke stemmeretten 9. September og at min anbefaling er å stemme på ett av partiene i den rød/grønne Regjeringen. Det er partiene i sittende Regjering som også i neste periode vil ivareta arbeidstakerne best.

Da gjenstår det bare å ønske alle en riktig god sommer og ett godt valg.

Øivind

Arbeid i tunneler – sosial dumping

Av: John Helge Kallevik

Organisasjonssekretær John Helge Kallevik har avdekket sosial dumping i T-Sambandet.

Statens Vegvesen har under utbygging T-Forbindelsen.

Den knytter sammen Karmøy og fastlandet med undersjøiske tunneller.

Tunnelen starter på Håvik i Karmøy Kommune og har utløp ved

Mjåsund Bru/Gismarvik i Tysvær Kommune.

På andre siden har den et utløp på Fosen i Karmøy Kommune.

Traffic Solutions har fått elektro arbeidet.

Vi fikk tips om at Traffic Solutions AS brukte polske elektrikere gjennom et selskap i Danmark, HG Electric. Selskapet har også et

Koordinatoren på anlegget er midlertidig ansatt!

selskap i Polen. Tipset gikk ut på at det foregikk sosial dumping med lønninger på rundt kr. 140 – 150 i timen.

Midlertidig ansatt

Vi var ute i anlegget og snakket med en representant

fra Traffic Solutions AS. Han var koordinator og var midlertidig ansatt. Det hadde han vært i ca. et år.

Det arbeidet rundt 15 – 30 elektrikere i anlegget. De har ei lønn på kr. 145,- pr time. Elektrikerne får ikke utenbystillegg og arbeider på en 4 – 2 ordning. Dvs. 4 uker på arbeid og 2 ukers avspasering.

10 timers dag

De arbeider 10 timers arbeidsdag. Det er ikke bekreftet at det er søkt Arbeidstilsynet om denne arbeidstidsordningen. Bedriften har ikke anledning til å arbeide 10 timers arbeidsdag uten tariffavtale. De kan avtale med den enkelt med inntil 9 timers dag. Dette er ikke dokumentert.

Arbeidsfellesskap

Vi tok saken opp med Statens Vegvesen, ved prosjektleder Rune Sandven. Han bekreftet å ha mottatt vårt brev og forela saken for installatøren i Traffic Solutions AS.

Kr. 145,- i timen. Ingen utenbystillegg. 10 timers dag uten godkjenning

Installatøren benektet ikke at de hadde lønn som vi hadde fått tips om. Derimot mente han det ikke dreiet seg om innleie, men et arbeidsfellesskap. På bakgrunn av arbeidsfellesskapet ville da ikke likebehandlingsprinsippet etter Arbeidsmiljølovens § 14 – 12 gjelde.

ILO 94

Vi har tatt opp med Statens Vegvesen om de kontraktmessige forhold i anlegget. Siden Statens Vegvesen er et offentlig forvaltningsorgan vil «ILO 94» gjelde.

ILO 94 betyr at det ved offentlige innkjøp skal betales lønn etter tariffavtalens bestemmelser eller lønn som normalt betales i samme område for samme type arbeid.

I dette tilfelle vil sammenligningen være elektrikere på Haugalandet. Det er ingen som har tatt kontakt med oss om lønnsforhold i vårt område i denne saken. Vi mistenker Statens Vegvesen for å gi oppdragene til de bedrifter eller anbydere som kan levere til lavest mulig pris, uten at tariffavtalens verdi blir lagt til grunn.

Elektroinstallatør?

Det er heller ikke dokumentert at det polske selskapet har elektroinstallatør.

Dette må de ha dersom de skal kunne kalle seg et arbeidsfellesskap.

Statens vegvesen bryr seg kun om pris. Ikke lønns og arbeidsvilkår.

I et arbeidsfellesskap vil alle aktører ha ansvar for anbudet, ha eget verktøy, eget materiell og eget arbeidstøy. Og ikke minst ha ansvar for egnet økonomisk gevinst og tap. Det betviler vi er tilfelle på dette prosjektet.

Hva gjør arbeidstilsynet?

Saken er forelagt Arbeidstilsynet. Det er bedt om tilsyn på lønn, arbeidstid, at Likebehandlingsprinsippet etter Arbeidsmiljølovens § 14 – 12 er overholdt, samt om ILO 94 følges. De er også blitt bedt om å sjekke ansettelses forholdene.

Det er kommet svar fra Arbeidstilsynet. Siden selskapet Traffic Solutions AS er et Møre selskap vil Arbeidstilsynet i Møre og Romsdal føre tilsyn med bedriften. Vi har forstått at de ikke kan føre tilsyn med midlertidige ansettelser og ei heller om ILO 94 følges. Dette er privatrettslig i følge Arbeidstilsynet. Det skal være et møte med Statens Vegvesen, region Vest om disse forholdene.

Det er også brakt opp uverdige forhold ved bygging av Hardanger broen. Både T – Forbindelsen og Hardanger broa vil bli tatt opp med Statens Vegvesen sin ledelse. I samme møte vil også representanter fra Elektroarbeidernes Fagforening i Hordaland, Sogn og Fjordane delta. I tillegg til dette vil det delta representanter fra NELFO Hordaland og Haugaland. Da gjenstår det å se hva som kommer ut av dette møtet.

Statsminister Jens Stoltenberg skal forestå den høytidelig åpning av T – Forbindelsen.

Det gjenstår å se om Statens Vegvesen rydder opp innen den tid. Ellers så må vi forberede oss på å markere oss på en eller annen måte.

ATEA konflikten

Av: Geir Ove Bernhoff

Over 1000 medlemmer fra Energisektoren ble tatt ut i sympatistreik for å forsvare den demokratiske retten til tariffavtale i Atea.

Atea er et stort IT konsern med ca. 1700 ansatte på landsbasis. Fra sin begynnelse som Merkantidata har Atea vokst gjennom oppkjøp av andre IT bedrifter. Ett av disse var Umoe IKT som ble kjøpt opp Atea i 2010.

Nekter å innfri krav om tariffavtale

Umoe IKT var en bedrift med mange organiserte medlemmer og som hadde tariffavtale med EL & IT Forbundet. Atea i Norge har ikke, og har heller aldri hatt en tariffavtale. De er heller ikke medlem av en arbeidsgiverorganisasjon. Ved oppkjøpet i 2010 ble det skrevet en lokal protokoll som skulle sikre at våre medlemmer fra Umoe IKT fikk videreført en del av de rettighetene som de tidligere hadde i forhold til tariffavtalen. Denne protokollen er allikevel ingen tariffavtale. Den gir heller ingen rettigheter til AFP-ordningen. Dette ble også slått fast i en enstemmig dom i Arbeidsretten den 12. mars 2013. Arbeidsretten ga også EL & IT Forbundet medhold i retten til å streike for en tariffavtale.

Sympatistreik

Saken har vært oppe til mekling hos Riksmekleren. Atea ga her klar beskjed om at de ikke ville bøye av for kravet om en tariffavtale. I samråd med medlemmene tok derfor EL & IT Forbundet ut ca. 100 Atea medlemmer i streik fra den 29. april 2013. Den 7. mai 2013 ble det en opptrapping ved å ta ut medlemmer fra Relacom, Eidsiva Energi, Skagerak Energi, BKK og Troms Kraft i sympatistreik. To

uker senere ble streiken ytterligere opptrappet og over 1000 ansatte i energibransjen var da ute i streik.

Pressede medlemmer

For å kunne kreve tariffavtale må minst 10 % av de ansatte være organiserte. Da EL & IT krevde tariffavtale hadde forbundet 210 medlemmer i ATEA, noe som utgjorde ca. 12 % av de ansatte. På det tidspunktet vi var klare for streik var tallet redusert til 90 medlemmer, ca. 5 %. Utmeldingene skyldes delvis press fra ledelsen mot medlemmene om å melde seg ut, og at det var skapt en stemning i bedriften om at medlemmene i EL & IT Forbundet bare var ute etter å ødelegge bedriften. Det må her understrekes at ledelsen reiste rundt i landet for ensidig å skape en opinion mot en tariffavtale. De tillitsvalgte fikk ikke slippe til med sine synspunkter.

Tvungen lønnsnemd

I løpet av 2 ½ uke var det fremdeles ingen tegn til bevegelse. Bedriften fikk også tegnet et bilde i media om at de ansatte ikke ønsket seg en tariffavtale. Den 16. mai 2013 gikk arbeidsminister Anniken Huitfeldt inn og stanset streiken ved tvungen lønnsnemd. En av de utløsende faktorene var den varslede flommen på Østlandet. Ved den siste opptrappingen av streiken uttalte også konserndirektøren for Statnett, Øivind Rue, at hele beredskapen på anleggene i Norge i praksis var nede pga. streiken.

Tariffavtale, en menneskerett

Det er et tankekors at en så stor bedrift som Atea nekter sine ansatte en tariffavtale. Retten til tariffavtale er en grunnleggende menneskerett i vårt demokratiske samfunn. Som fagbevegelse vet vi at en del bedrifter som kaller seg «moderne» bedrifter (eks. ATEA og Ryanair) nekter å innrette seg etter våre demokratiske rettigheter, nemlig retten til tariffavtale. Moderne i deres betydning er ikke annet enn «å sette lønns og arbeidsvilkår ut på anbud». Dette be-

tyr forhold som lå langt tilbake i tid. Hva er så moderne i å sette seg tilbake til en svunnen tidsalder? Allikevel ser vi at både Atea i Sverige og Danmark har opprettet tariffavtale for sine ansatte. Et annet tankekors er at ledelsen i Atea sier de ansatte ikke trenger en tariffavtale, da de har like, eller kanskje bedre vilkår uten en avtale. *Spørsmålet blir da naturligvis: Hvorfor er da bedriften så livende redd for en tariffavtale?*

Samleskinnen har fått inn en betraktning om ATEA-konflikten fra Per Gunnar Salomonsen, leder i IKT Bransjens Fagforening.

ATEA STREIKEN – Noen betraktninger fra IKT Bransjens Fagforening

Bedriften truet klubben med erstatningssøksmål pga. krav til tariffavtale!

IKT Bransjens Fagforening fremsatte krav om tariffavtale i ATEA AS. Dette ble godkjent av LO og oversendt bedriften i midten av september 2011.

Bedriften trenerte saken fra første stund, og i januar 2012 begynte bedriften å true klubben med erstatningssøksmål for de tap bedriften måtte få på grunn av overenskomstkravet.

Uthalingen fortsatte i 2012 uten at forbundet presset på for å få tempo på saken. Denne perioden benyttet bedriften til propagandakrig internt i ATEA mot klubben og medlemmene av forbundet. Dette toppet seg mot slutten med direkte press og trusler mot enkeltmedlemmer. IKT Bransjens Fagforening tok opp dette flere ganger med forbundet for å få fortlgang i saken.

Først 2. april 2013 ble meklingen avsluttet uten enighet. Streiken ble varslet med konkret streikeuttak fra 29. april.

I mer enn 15 måneder hadde bedriften kjørt full propaganda mot klubben og EL & IT medlemmene i bedriften. Dette toppet seg de siste ukene noe som gav stort frafall av medlemmer. Dette forholdet var ikke vektlagt

nok i forbundskontorets strategi. Da streiken begynte stoppet utmeldingene, streikeviljen og motivasjonen hos medlemmene økte betraktelig. Det skal sies at streiken fikk maksimalt støtte på LO kongressen uten at det gav resultat i denne omgang.

Det siste streikeuttaket i Statnett uten å sikre liv og helse var ikke klokt. Undertegnede vet av egen erfaring at tvungen lønnsnemnd kommer lett som følge av slikt uttak. Og det skjedde.

Hva ble IKT Bransjens Fagforeningen sin rolle i denne saken? Vi fremmet kravet på overenskomst, siden ble vi så langt mulig holdt utenfor prosessen fra forbundets side. Vi var nærmest direkte uønsket. Foreningen ble ikke involvert i diskusjon om strategien. Vi var uenig i strategien på flere punkter. Hvor tempo på framdriften var det klare uttalte.

IKT Bransjens Fagforening med Per Gunnar Salomonsen

Don't try this at home!

Av: Geir Ove Bernhoff

Enhver reise starter med et lite skritt – Det som skaper den store forskjellen er hvilken kurs som stakes ut for reisen. Et hvert skritt i en annen retning vil uunngåelig ende opp på en helt annen plass enn utgangspunktet. Å mene at en Høyre/Erp regjering ikke vil føre til store endringer i vårt velferdssamfunn, vil være en alvorlig misforståelse når vi ser hvilken politisk kurs disse partiene har staket seg ut.

Som jeg åpnet med, starter enhver reise med et lite skritt. Dersom vi våkner opp til en Høyre/Erp regjering etter valget vil vi sannsynligvis ikke merke de store endringene den første tiden. Men endringene vil komme litt om litt, skritt for skritt, og etter hvert er hele situasjonen endret. Denne situasjonen var den samme i vårt naboland, Sverige, før det borgerlige partiet «Moderaterna» kom til makten ved valget i 2006. Moderaterna byttet sminke i valgkampen for å tiltrekke seg de tradisjonelle venstrevelgerne ved å beskrive seg selv som et nytt arbeiderparti. «Det enda arbeiderpartiet» (det eneste arbeiderpartiet), kalte Moderaterna seg, og uttalte at de simpelt hen «elsket tariffavtaler». Politikken, som vi vet, utviklet seg i en helt annen retning.

Språk er nøkkelen til makt

Språk, har politikerne funnet ut, er nøkkel til kontroll eller makt. Nytt språk eller retorikk fører ikke nødvendigvis til en ny politikk. Høyrepartienes nye

strategi er å kidnappe arbeiderbevegelsens egne ord, og fylle dem opp med et annet innhold, uten at de forteller oss hva innholdet er. Høyresiden i Skandinavia har hentet hjelp og inspirasjon fra de samme medierådgiverne som republikanerne i USA brukte under valgkampen til Georg Bush. I valgkampen fremsto han som en av arbeidernes joviale kollega, selv om politikken han førte var det stikk motsatte. I lys av dette er det litt komisk når Høyre i Norge har opprettet en nettside som heter «arbeidspartiet.no».

Er Høyre det nye Arbeiderpartiet?

Høy arbeidsløshet i det borgerlige Sverige

Da finanskrisen var et faktum i 2008 valgte den rød/grønne regjeringen i Norge og den borgerlige regjeringen i Sverige helt forskjellige løsninger for å dempe opp for skadevirkningene som krisen kunne føre til. Mens den norske regjeringen bevilget penger inn i offentlige prosjekter for å holde liv i arbeidsmarkedet, valgte den svenske regjeringen å gi skattelette. Ser vi på ettervirkningen av denne politikken i dag er det ingen tvil om hvilke tiltak som har båret mest frukter. Arbeidsløsheten i Norge i dag ligger på 3,4 %, mens den i Sverige ligger på 8,5 %. Bare ungdomsledigheten i Sverige ligger på 25 %, og det er ikke medberregnet alle svenskene som jobber i Norge. I Sverige betaler arbeidskontorene reisen for svensker som vil til Norge for å skaffe seg arbeid.

De borgerlige Moderaterna i Sverige kaller dette «full sysselsetting». Mens full sysselsetting i Norge betyr full sysselsetting, definerer Moderaterna full sysselsetting som en likevekts- sysselsetting. Dvs. at

I Sverige opererer de med likevektsyssetting, noe som er noe helt annen enn full syssetting.

sysselsettingen ikke skal være så høy at den påvirker lønns og prisveksten, og må derfor holdes på et langt lavere nivå enn i Norge. Denne form for arbeidslivspolitikken skaper ikke vekst og velstand – men bare stigende forskjeller blant landets innbyggere og hardere vilkår for arbeidstakerne.

Høyresidens språk

Når vi ser på høyresidens nye språkdrakt, bruker de ikke ordene «krav om et hardere arbeidsmarked», men velger konsekvent å bruke «oppmykning av arbeidsmarkedet». En annen av høyresidens virkelighetsfremstillinger er at feilen for arbeidsledighet ikke ligger i arbeidsmarkedet eller hos styremaktenes. Nei, feilen ligger, etter dem, hos den arbeidsledige selv. Denne påstanden har de gjentatt i så mange vendinger at for mange av oss har den blitt en sannhet.

Privatisering

Privatisering av offentlig velferd (sykehus, skoler osv.) har alltid vært høyresidens svar på utfordringene vi har i vårt velferdssystem. Hvorfor er de så ivrige etter å gjøre dette? Og vil vi virkelig få et bedre sykehus og skolevesen bare vi lar de private aktørene overta? Private aktørers motiver er å drive etter profitt, noe som det offentlige ikke gjør (selv om det kan virke slikt når

De private aktørene trekker ut egen profitt av våre skattepenger!

vi hører om de sterke budsjettkravene det offentlige må styre etter). Selv om en privat aktør overtar et sykehus eller en skole vil ikke overføringene fra

staten bli større enn de er i dag. Hvordan løser da en privat aktør de omsorgsoppgaver som følger med driften, og samtidig hente ut ønsket profitt av foretaket? Ser vi mot Sverige ga privatdrift av sykehus og aldershjem den største profitten i Svensk næringsliv.

Løsningen på problemet er å skjære ned på de ansattes lønns og arbeidsvilkår. Dette gjelder ikke minst pensjoner. Når private aktører overtar offentlige velferdsinstitusjoner kuttet det i lønninger, samtidig som arbeidstiden går opp og pensjonen reduseres til et minimum. De fleste husker vel Adeccosaken, der sykepleierne ble innkvartert i sykehjemmets bomberom, og hvor de jobbet ubetalt overtid langt ut over Arbeidsmiljølovens bestemmelser. De aller fleste velferdsinstitusjoner som drives av private aktører eies av store internasjonale konserner registret i skatteparadis. Det som vi opplever av problemer i Norsk helsevesen i dag er bare barnemat sette i forhold til det som har skjedd i det privatiserte Sverige.

Fagbevegelsen en hovedfiende

En hovedfiende for høyrepartiene har alltid vært fagbevegelsen. Høyrekreftene i Sverige og i Europa har lagt ned et stort arbeid for å svekke fagbevegelsens makt. Kampen mot fagbevegelsen handler i bunn og grunn om hvem som skal ha makt i samfunnet, og særlig om hvordan ressurser skal fordeles. Fagorganisering og økonomisk utjevning synes nemlig å henge sammen. En svekket fagbevegelse betyr på lengre sikt at veien åpnes for de gjennomgripende samfunnsendringene som høyresiden alltid har ønsket seg.

Høyres kampsaker

Hvilken vei har så høyresiden i Norge staket ut ved en eventuell regjeringsovertagelse. Høyre har lovet å åpne opp for midlertidige ansettelser, angripe bestemmelsene vi har opprettet mot sosial dumping, privatisering av offentlig velferd og svekking av sykelønnsordningen.

Høyre vil innføre normerte sykemeldinger. Hvis f.eks. et hjerteinfarkt gir maks 3 måneder, er det alt du får. Trenger du mer må du ta det på egen kappe!

Hva kan gjøres bedre?

Norge er i dag et av verdens beste land å leve i, og er blant landene i verden med lavest arbeidsløsheten. Vi har et svært bra velferdssamfunn med en rettferdig fordeling av de verdiene vi skaper i sammen. Den rød/grønne regjeringen har samarbeidet med den norske fagbevegelsen for å hindre at det norske arbeidsmarkedet ikke har blitt ødelagt av underbetalt arbeidskraft og useriøse arbeidsgivere. Skulle vi løst våre samfunnsproblemer på en annen måte?

Opp til deg

Når det kommer til stortingsvalget er det heldigvis du som bestemmer. Som et råd på veien ønsker jeg å referere Øivind Wallentinsens ord fra Rogaland Elektromontørforenings årsmøte: «Jeg er ikke enig i alt som dagens regjering foretar seg. Hvis jeg skal være fullt ut fornøyd må jeg selv regjere – og det kalles diktatur. Vi må derfor finne ut hvilken regjering vi er mest tjent med».

Erna Solberg er betatt av Fredrik Reinfeldts svenske høyrepolitikk. Siv Jensen vil også være med på denne leken.

Kampen mot europeiske tilstander er det viktigste ved valget

Av: Geir Ove Bernhoff

Det europeiske arbeidsmarkedet er i dag et system i krise. Det er en sterk økning i slaveliknende forhold hvor arbeidstakere blir utnyttet på det groveste. Problemet er at våre hardt tilkjempede lønns og arbeidsvilkår blir pulverisert ved å sette dem ut på anbud. Å hindre at slike tilstander innføres i Norge er det viktigste valget vi gjør ved stortingsvalget 2013!

Det pågår en omfattende sosial dumping i alle nordiske og EU land i dag. I Norden alene er det registret store forskjeller i lovgivningen på dette området. I 2004 ble EU utvidet østover, hvor det ble inkludert land som lå på et lønnsnivå på 10-15 % av nordisk lønn. Norge trengte på den tiden en god del manuell arbeidskraft, noe som ikke var tilfelle i de andre nordiske landene.

I EU ble det satt en effektiv stopper for de nordiske fagforeningenes verktøy mot sosial dumping gjennom fire avgjørende dommer i EU domstolen. Dommene endret hele politikken på faglige rettigheter. I Sverige vant et Litauisk firma (Lavel) i gjennom EU retten ved at de kunne bruke Litauiske lønninger på oppdrag i Sverige.

Slavehandel

I dag foregår det en hard kamp i EU som kan føre til en total krise i arbeidslivet. Det er en sterk økning av slaveliknende forhold. Problemet er at våre hardt fremkjempede arbeidsvilkår blir pulverisert ved å sette

dem ut på anbud. Som en konsekvens av dette er kriminaliteten gjennomgående, helt opp til slavehandel. De grupper av arbeidstakere som er omfattet av dette er arbeidere som blir utstasjonerte (utleide over landegrensene) og de som arbeider på korttidsoppdrag, hvor det ikke er faste ansettelser. Dette personellet jobber i så korte perioder at fagbevegelsen ikke får tatt fatt i situasjonen for å hjelpe dem.

EU krisen har skapt horder av fattige borgere som er på desperat jakt etter arbeid, og disse blir grovt utnyttet i et system uten samvittighet. De blir hentet fra andre land på kontrakter som likner dem vi hadde før krigen. I Europa finnes det i dag 1 million arbeidstakere som er utstasjonert. Av disse er 25 % fra byggebransjen. 3 millioner arbeidstakere er ansatt i utleiebyrå uten ansettelseskontrakter. Arbeidstakerne får minstelønn (maks 9 euro – 68 kr. timen), hvorav det trekkes reise og boutgifter, matpenger og verktøy fra lønnen. Arbeiderne blir dumpet i land som har et lønnsnivå på 10-15 % av vårt eget. Det finnes arbeidstakere i Tyskland som må gis sosialstønad i tillegg til lønnen, fordi lønnen er for lav til å leve av.

Kriminaliteten i europeisk arbeidsliv er omfattende

Ønsker vi oss et samfunn hvor arbeiderklassen blir de svakeste i samfunnet.

Dårlige utsikter

Utstasjoneringsdirektivet ble innført i EU med den hensikt å hindre utnyttelse av utstasjonerte arbeidstakere

EU torpederte sin egen politikk mot utnyttelse av

og innsette et minimum av kontrolltiltak. Allikevel klarte EU selv å torpedere dette direktivet gjennom sine egne EU dommer, noe som blant annet fastslo at minstelønn skulle være lavest mulig. Etter og sett konsekvensene av disse dommene har EU forsøkt å rette opp denne skjevheten ved å innføre Håndhevingsdirektivet, som komisk nok, skal legge føringer på hvordan Utsstasjoneringsdirektivet skal håndheves. Men dessverre, dette direktivet kommer ikke til å leve opp til sine intensjoner. Det er for store krefter i EU som kjemper for å beholde dagens tilstand. Spesielt de østlige EU landene, hvor den billigste arbeidskraften kommer fra, forsvare denne utnyttelsespolitikken. Dette er en katastrofe for Europa.

Ikke tro på billig valgflask

I Norge har vi en regjering som har sett dette problemet og som bryr seg om arbeidsfolks hverdag. Den

norske regjeringen har derfor innført mange gode tiltak for å demme opp for dette problemet.

Uten et arbeidsliv som kan fø oss betyr alt annet valgflask lite!

Å hindre at vi får europeiske tilstander i Norge er det desidert viktigste med stortingsvalget den 9. september. Greier vi ikke dette faller hele vår hverdag sammen og vi kan glemme fritt sykehusvalg, bedre skole og veier, kampen mot bompenger og alt det andre valgflasket. Uten en inntekt og et arbeidsliv som kan fø oss, betyr alt det andre valgflasket svært lite.

Høyresiden i norsk politikk (Høyre, Frp og Venstre) kommer aktivt til å kjempe mot norsk lovgivning og norsk fagbevegelse som forsvare det norske arbeidsliv mot disse europeiske tilstandene. Vi må ikke la oss blende av fagre ord fra høyresiden. De samme fagre ordene kom også fra høyrepartiene i Sverige, som dermed kom til makten, med fatale konsekvenser for arbeidslivet og samfunnets svakeste!

VALGET ER DITT

«Ingen har enda gått i fakkeltog for lavere velferd!»

Wegard Harsvik kommentar til høyresidens påstand om at velferdsstaten er utdatert.

Ungdomskurs 2013

Av: Hege Louise Evertsen, leder av ungdomsutvalget

Deltakerne på ungdomskurset var med å markerte kvinnedagen.

Da var ungdoms kurset i Rogaland unnagjort for i år.

Det var en brakende suksess med 32 deltakere.

Vi var to veiledere, Hege Louise Evertsen og Aleksander Ravnøy. Kalaset startet den 7. mars med velkomst kl. 10.00. Vi brukte dagen på å bli litt mer kjent med EL&IT og LO favør. John Helge Kallevik kom og snakket om EL&IT og om hvordan vi kom der vi er i dag. Dette ble følget opp av Sverre Åge Johnsen som fortalte om hva lærlinger og unge medlemmer har krav på. Til og med Dagfinn Svanøe, ungdomssekretæren i EL&IT, tok turen til Stavanger for å snakke om hva han drev med og hva han kunne gjøre for oss. Vi avsluttet dagen med LO favør og litt om solidaritet.

Dag to var en meget så spesiell dag, det var nemlig kvinne dagen, og dette måtte feires. Etter vi var ferdig med dagens gjøremål tok vi buss inn til Stavanger. I Stavanger ble det tale med Mette Nord og ungdomsrepresentant Ingunn Walderhaug fra SU. Deretter ble det tog med guttene fra EL&IT i front

med første fanen i toget. Dette var et stolt øyeblikk. Da vi kom fram til Folkets Hus i Stavanger ble det kake og brus inntil bussen hentet oss. Bussturen gikk denne gang til Havana Bowling der vi fikk noe sterkt i glasset og bowlet til vi ble lei.

Det var en litt trøtt dag på lørdag, siste dag. Men ingen kommer seg som ungdommen etter litt kaffe. På denne dagen ble det paneldebatt med ungdomsrepresentanter fra FRP, Høyre, Arbeiderpartiet og SV, og med ordstyrer Ommund Stokka. Det var en livlig debatt, men alle partiene holdt seg på rett vei og hvis noen svingte vekk så var Ommund på dem for å styre dem tilbake på rett vei. Dette ble den perfekte avslutningen på kurset, det ble gode spørsmål og svar. Det fikk ungdommen til å våkne litt før de skulle kjøre hjem. Håper det blir en enda større suksess neste år.

Automasjonsfagene i Aker over på LOKèn!

Av: Leif-Egil Thorsen og Alf Jørgensen

Automasjonsfagene i Aker nå samlet under overenskomsten til EL & IT Forbundet

Det ble signert en historisk protokoll mellom LO/NHO 6. februar 2013. Protokollen fastslår at automasjonspersonellet i Aker Solutions MMO som tidligere gikk med egen særavtale for Fellesforbundet (FF), overføres til Landsoverenskomsten for elektrofagene (LOK) i EL & IT Forbundet fra 1. mars 2013.

100 nye medlemmer i EL & IT Forbundet fra 1. april

Etter at klubben mottok protokollen fra LO/NHO ble det igangsatt ny runde med informasjonsflyt ut til de automasjonspersonell som ble berørt. Her hadde og medlemmene mulighet til å reservere seg fra å bli overført fra FF til EL & IT Forbundet. Det var gledelig da å konstatere at ingen medlemmer reservert seg :-).

Det var kun 3-4 personer som ikke ble anbefalt overføring pga. lang fartstid i FF samt forberedelse til pensjonsavgang.

Lang historie med automasjonsfagene i Aker Elektro i Fellesforbundet! (FF)

Det ble opprettet egen klubb for automasjonsfagene i Aker Elektro så langt tilbake som i 1978. NEKF som EL & IT het den gang, var ikke klar til å ta imot de «nye» fagene, slik at alternativet den gang var FF. De tillitsvalgte med klubbformannen Leif Andreas Bjørgan i spissen, har jobbet godt for utviklingen for automasjons-fagene både innenfor bedriften og opp mot myndigheter.

Det er derfor viktig å få med at det er en lang og stolt historie bak FF klubben Automasjon, som ikke vil bli glemt. Leif takket av ved årsskiftet 2006/2007 etter 28 år som klubbformann. Ved overføringstidspunktet fra FF til EL&IT var det Alf Jørgensen som var klubbformann.

Utviklingen de siste årene for automasjonsfagene i Aker

Aker Elektro ble splittet og Stordmiljøet ble overført til Kværner Stord verftet 1. mars 2011. Det ble en egen protokoll for automasjonspersonellet der, hvor de skulle gå på EL & IT avtalen, men fikk ikke alle rettigheter i hverken EL & IT eller FF klubbene.

Når så gjenværende Aker Elektro og Aker offshore Partner ble fusjonert 1. oktober 2011, ble det naturlig at det måtte jobbes for å få til en god løsning for Automasjons klubben. Det ble laget en spørreundersøkelse for medlemmene der det ble spurt om medlemmene ønsket en overgang til EL & IT eller om de fortsatt skulle være i FF. Det ble et entydig svar på at det måtte jobbes for å få samlet alle i EL & IT Forbundet.

De 3 EL & IT klubbene, samt FF Automasjonsklubben i Aker Solutions MMO har da jobbet mot et felles mål om å få alle samlet under EL & IT Forbundet.

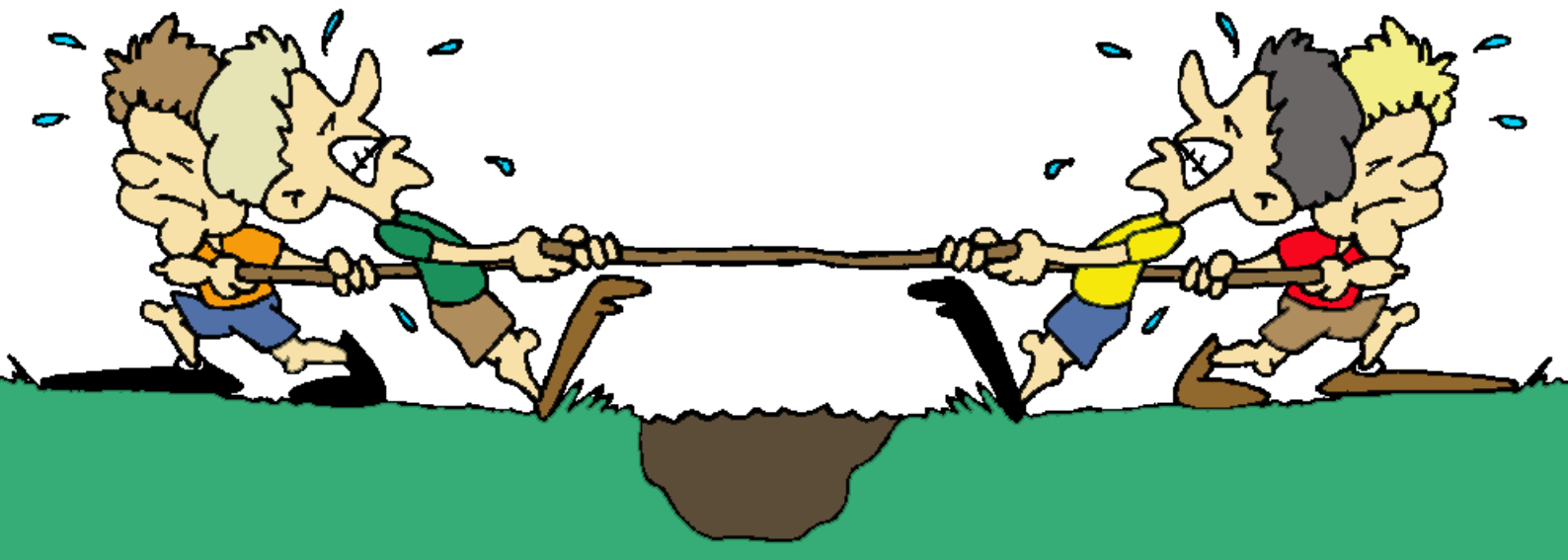
Motbør mot planene om å overføre automasjon over på EL & IT's LOK

Det var mange aktører som var mot denne overføringen, noe vi visste veldig godt om. At FF var imot, var jo nesten forventet, da ingen frivillig vil gi bort medlemmer!

Litt mer skuffende var det at det var stor motstand internt i Aker systemet. Det ble i alle fall avgjort ved at LO/NHO måtte inn for å ordne opp i denne saken til slutt. Det må nevnes at bedriftsledelsen var nøytral i hele prosessen, noe klubben satte pris på. EIT Klubben MMO er veldig fornøyd med resultatet som kom fra sentralt hold :-)

Den første klubbformann i gjennom 28 år, Leif Andreas Bjørgan til høyre i bildet. Den siste klubbformann i FF klubben Automasjon, Alf Jørgensen til venstre i bildet.

Tariffprosessen frem mot 2014

Av: Leif Egil Thorsen og Geir Ove Bernhoff

Veien mot en endring og nye krav til tariffavtalen i EL & IT Forbundet er en demokratisk prosess som inkluderer alle medlemmene som går på avtalen. Tariffprosessen starter med at medlemmer og klubber sender inn forslag over hvilke endringer og utvidelser de ønsker seg til sine fagforeninger.

For klubbene er det viktig at prosessen starter allerede før sommeren året før tariffoppgjøret.

Viktige saker for medlemmene bør diskuteres på arbeidsplassene, i klubben, og kravene må settes sammen av klubbstyret og sendes til fagforeningen.

I fagforeningen vil både installasjonsutvalget og oljeutvalget behandle innkomne krav, og ut fra behandlingene foreslå krav, prioriteringer osv. inn til fagforeningens styre, der endelige krav og prioriteringer gjøres.

Fagforeningen skal behandle innkomne krav 6. september, så det er ikke for mye tid etter sommerferien til å behandle dette i egen klubb, hvis ikke alle er samlet på et arbeidsted.

Landstariffkonferansen (LTK) avholdes i Bergen 21-24 oktober 2013. Der blir alle forslag til krav i tariffoppgjøret 2014 fra alle fagforeningene behandlet og prioritert.

På nyåret (januar/februar), samles alle Forbundene i LO sekretariatet, der det bestemmes om opp-

gjøret for året 2014 skal være Forbundsvist eller et samordna oppgjør i LO. Ved et forbundsvis oppgjør forhandler forbundene hver for seg på sine spesifikke tariffavtaler. Når det gjelder samordna oppgjør er det LO og NHO som forhandler felles for alle overenskomstene. Eksempler på slike forhandlinger kan være AFP-ordningen som er felles for hele LO.

Arbeidsgiverorganisasjonen Norsk Teknologi og EL & IT Forbundet avholder eget møte i god tid foran oppgjøret, der en overleverer krav, (JA også arbeidsgiver), avtaler forhandlingstidspunkter osv.

Forhandlingene skal være ferdig til 1. mai ved et forbundsvist oppgjør. Da skal der foreligge en enighet som sendes ut til uravstemning. Dersom forhandlingspartene ikke blir enige, går forhandlingene til meklings hos Riksmeklingsmannen. Greier ikke riksmekleren å få partene til å enes om en avtale, blir medlemmene på avtalen tatt ut i streik.

Stafettpinnen

Av: Erdogan Cayli

I denne artikkelen utfordres medlemmer og tillitsvalgte til å fortelle litt om seg selv, hva de jobber med og hva som opptar dem.

I dette nummeret er Erdogan Cayli fra Apply Sørco som har fått utfordringen.

Erdogan Cayli med sine 2 eldste døtre

Mitt navn er Erdogan Cayli. Jeg er opprinnelig fra Tyrkia og flyttet fra hjembyen Istanbul i 1998. Det var litt av utfordring å flytte fra en by med 10 millioner innbyggere til et land som har 5 millioner innbyggere.

Norge er flerkulturelt land og jeg så det som en positivt ting. En ting som var viktig for meg var at man må integrere seg i det samfunnet man lever i. Da blir alt lettere for deg, spesielt det å kommunisere med andre. Veien min fram til å bli elektriker gikk via Haugesund Maritime Tekniske videregående skole. Deretter til Rubbestadnes yrkesskole.

Min yrkeskarriere begynte i 2005. Da begynte jeg som lærling hos NSI Haugesund som nå heter Apply Sørco PS. Der har jeg i løpet av de siste åtte årene fått delta i mange spennende og utfordrende jobber og fått mange nye venner. Mot slutten av læretida fikk jeg spørsmål om jeg var interessert å bli med i klubbstyret som nestleder og hovedverneombud. Det har jeg takket ja til. Siden da har jeg vært veldig aktiv innen LO, der jeg har flere verv. I klubben

er jeg nettopp valgt inn som Klubbleder for første periode. I tillegg er jeg også avdelingens HVO.(Hovedverneombud).

Jeg vil benytte anledningen til å takke medlemmene i klubben for fornyet tillit. Etter at jeg ble valgt som HVO har interesse for HMS vokst i takt med oppgavene. Det har vært en del utskifting av ledelsen i bedriften, dermed har det også vært mye utfordringer for klubben. Klubbens mål er å skape et sunt arbeidsmiljø i elektroavdelingen. Et godt samarbeid med ledelsen er veldig viktig utgangspunkt. Klubbens ambisjoner er å få til en bedre kommunikasjon med ledelsen, slikt at samarbeidet blir enklere for ledelsen og klubben.

Ellers er jeg pappa til 3 nydelige jenter på 12 og 3 og ei på en måned. Med andre ord er jeg nybakt pappa på nytt :-). Søvnløse netter kommer nok tilbake. Når jeg får tid så liker jeg å trene, noe som er viktig for meg. Det blir kanskje ikke så lett når vi da har de små rundt oss, men mottoet er "en sunn sjel i et sunt legeme".

LO-Kongressen 6. – 7. mai 2013

Av: Geir Ove Bernhoff

LO-Kongressen sto i år frem som mer selvstendig enn tidligere kongresser og en tanke mer til venstre. Sterke krav knyttet til faste ansettelser, en sterkere lovgivning mot sosial dumping og for en bedre pensjon.

Viktige vedtak som ble gjort var blant annet kravet om «kollektivt søksmålsrett». Dette betyr at en fagforening kan saksøke en virksomhet dersom de mener at et medlem er ulovlig innleid. Vi vet alle hvor vanskelig det kan være for et enkeltindivid, uten fast ansettelse å stå opp i mot en stor og mektig bedrift. Dette er et viktig krav mot useriøse arbeidsgivere som ønsker å utnytte svakt stilte arbeidstakere til sin egen fordel.

Andre viktige krav mot sosial dumping var blant annet faste ansettelser i utleiefirmaer, en forenkling av allmenngjøringsloven og et krav om maksimum 3 ledd i en kontraktskjede. Et av problemene i dag er at det er vanskelig å få bukt med ulovlige tilstander når innleid arbeidskraft går gjennom en kjede av bedrifter. Det kan da bli vanskelig å peke ut den skyldige i lovbruddene som begås.

Forrang for norske tariffavtaler

I forhold til EU inntok LO-Kongressen et klart standpunkt om at norsk arbeidslivs lovverk og norske tariffavtaler skal gå foran EU direktiver og EU rett. Det kreves at Norge nedlegger veto mot EUs nye håndhevingsdirektiv dersom Norge ikke får opprettholdt sine lover og bestemmelser mot sosial dumping.

Offensiv boligpolitikk

Det ble også utarbeidet krav om en mer offensiv boligpolitikk. På dette punktet krever LO at det bygges 40 000 nye boliger i året, at det satses mer på utleieboliger, en gjenreising av husbanken, og at det foretas en gjennomgang av utbyttepraksis samt skattesystemets fradragsregler.

Skatteomlegging

LO-Kongressen fikk blant annet besøk av SVs leder Audun Solbakken, utenriksminister Espen Barth Eide og statsminister Jens Stoltenberg. På kongressen annonserte Stoltenberg en omlegging av skattepolitikken. Han ønsket å øke formueskatten for dem som har bolig nr. 2 (ikke hytte), øke formueskatten fra 50 til 60 % på verdien av næringseiendom. Han lanserte også en endring av petroleumsskatten, slik at petroleumsnæringen må bære en større del av egne kostnader. Dette skal falle i favør av landbasert virksomhet som vil få senket skatten.

Styrket vern mot sosial dumping

Arbeiderpartiet sier ja til en sterk Arbeidsmiljølov, nei til svekket stillingsvern, ja til ny IA avtale, nei til kutt i sykelønnen, og ja til solidaritetsansvar og innsynsrett for tillitsvalgte.

Som et ledd i kampen mot sosial dumping legger regjeringen nå frem den tredje tiltakspakken mot sosial dumping. Denne skal blant annet styrke Allmenngjøringsloven, legge føringer på offentlig sektor mot sosial dumping, styrke Arbeids og Petroleumsstilsynet, trygge arbeidsvilkårene i luft og skipsfarten.

Arbeiderpartiet ble advart

I debatten som fulgte var Ove Toska fra EL & IT Forbundet fremme og advarte Jens Stoltenberg mot sosial dumping i regi av Statens Vegvesen. Han truet med markeringer når Stoltenberg skal åpne Hardangerbruene, hvor det foregår omfattende sosial dumping. Hans Felix etterlyste en avgjørelse på FKE saken, noe som er viktig å få i havn før Stortingsvalget.

Gledelig valg for EL & IT

En gledelig nyhet for EL & IT Forbundet var at vår

Terje Olsson, vår kasserer i EL & IT Forbundet ble valgt inn i LOs ledelse.

egen kasserer, Terje Olsson ble valgt inn som sekretær i LO ledelsen. Gerd Kristiansen fra LOs største forbund, Fagforbundet, ble valgt som ny LO leder.

Grillparty!

23. August kl. 18.00

DISTRIKT ROGALAND INVITERER MEDLEMMENE TIL GRILLPARTY. VI GJENTAR SUKSESSEN FRA I FJOR.

Distriktet står for grillmat med tilbehør og to enheter drikke til maten.
Det vil også bli mulighet for å kjøpe ytterligere drikkevarer til innkjøpspris.

**Vi har hyrt inn Ingvald Alvseike som er en kjent trubadur fra utelivet
i Stavanger til å underholde oss.**

Det grilles fra kl 18.00 til 20.30

Stedet er i år som i fjor Lagårdsveien 124. Vi begynner kl 18.00 og holder på til ca kl 23.00

Spre dette blant EL&IT kollegaer og kom på grillparty

Med hilsen
Styret i Distrikt Rogaland

Feil og mangler i elektriske anlegg i Lyse sitt forsyningsområde

Det Lokale Eltilsyn (DLE) har i den senere tid avdekket en stor del alvorlige feil på elektriske anlegg i regionen. Rogaland Elektromontørforening har vært i kontakt med en av deres kontrollører som fortalte oss at de aller fleste feilene var utført av bedrifter med dårlig organisering. Det vil si bedrifter uten tariffavtaler og med mange innleide.

Samleskinnen utfordret regionsjefen i NELFO Sør-Rogaland, Knut Eriksen, om å komme med en beskrivelse av situasjonen. Her er hans beskrivelse:

FARLIGE FEIL i hvert tredje, nye elektriske anlegg i 2012.

Av: Knut Eriksen, regionssjef NELFO Sør-Rogaland

Knut Eriksen

Registrerte installatører sto for over 400 av de 464 feilene som ble avdekket i helt nye elektriske anlegg i fjor. Dette sto å lese i Stavanger Aftenblad i februar i år.

Videre kan man lese at det i 2012 ble kontrollert 1400 nye anlegg hvor det ble avdekket 464 avvik med farlige feil. Dette er svært alvorlig. NELFO Sør-Rogaland har tatt tak i dette problemet og arbeidet mye med det fram til i dag. Teknisk komite i foreningen har gjennomgått svært mange «varsler om vedtak» og DLE sitt statistiske underlag. Det er riktig å si at vi har funnet mange feil ved rapporter og statistikk. Blant annet kan det diskuteres hva som er en farlig og alvorlig feil. Den diskusjonen må ikke skygge for det faktum at våre medlemmer og deres elektrikere har levert et katastrofalt antall farlige feil i nye elektriske anlegg. Dette kan

ikke fortsette!

Vi har sammen med DLE i Lyse as og DSB Region sør satt i gang et prosjekt som skal bidra til å gjøre noe med dette.

Hvem gjør feil?

Bildet vi har sett i denne omgang er at det er for mange bedrifter som står for alvorlige feil i elektriske anlegg. Det er allikevel meget viktig å understreke at det er flere bedrifter som gjør ingen, eller svært få feil. Jeg kan ikke spekulere i hva årsaken er til dette, men det er åpenbart at det er et ansvar for installatøren i hver enkelt bedrift til å kartlegge situasjonen i egen virksomhet og iverksette de tiltakene som er nødvendig hvis det avdekkes at bedriften leverer farlige feil, eller et stort antall feil i sine anlegg.

Hvilke feil finner DLE i anleggene?

Dette er det viktigste spørsmålet å stille. I dag registreres alle funn ved kontroll i DLE sin database med feilkode og kategori i forhold til al-

vorlighetsgrad fra 0 til 3.

Det er feil i jordingsanlegget i husene/anleggene som i hovedsak er mangelfulle. Det kan være enkelte punkter som mangler jord, eller hele anlegget og det er mye dårlige tilkoplinger i sikringskap.

Hva er årsakene til feilene?

Etter at artikkelen sto på trykk har jeg hatt over 800 montører og læringer på kurs i FSE. I dette kurset har jeg lagt inn en bolk om denne problemstillingen. Det er stor enighet blant montører, installatører og saksbehandlere at feilen i veldig stor grad skyldes slurv i utførelsen av arbeidet hos montøren.

Noen få feil skyldes manglende kompetanse på spesielle installasjoner, eller produkter, men det hører til unntakene.

Historie

NELFO Sør-Rogaland har lang erfaring i arbeidet med kvalitet i elektriske installasjoner i vårt område. Arbeidet starter etter rapporten fra P.E i 1999, hvor den avdekket at det var feil i over 40% av alle nye elektriske anlegg.

Da startet vi prosjektet «sikker EL» i et samarbeid med DLE i Lyse og tilsynssjef Aslak Sekkesæter. Mange vil huske at vi i 2001 samlet 800 elektrikere i Sandnes kulturhus og hadde «kick off» for dette prosjektet som ble forløperen til NELFO sitt «0-feilprosjekt» sammen med DSB.

Hva kan vi gjøre nå?

NELFO Sør-Rogaland har pekt ut noen tiltak som må gjennomføres i den enkelte bedrift og den enkelte ansatte for å bedre situasjonen.

- Installatør, faglig ansvarlig må planlegge å følge opp sine installasjoner på en slik måte at installasjonen følger gjeldende forskrifter og normer.
- DSB/DLE må kunne reagere og sanksjonere mot bedrifter som blant annet ikke oppfyller kvalifikasjonskravene i FKE. (ulovlige installasjoner)
- Elektrikere må utføre montasje av anleggene på en fagmessig god måte.

- Elektrikere må utføre sluttkontroll i anlegget og fylle ut sluttkontrollskjema på stedet hvor sluttkontrollen blir utført.

- Installatør, faglig ansvar og /eller saksbehandlere må ta seg tid til å ta stikkprøvekontroller av sluttkontroller gjort av montører.

Det er åpenbart at alt for mange elektrikere slurver med sluttkontrollen og fyller ut sluttkontrollskjema et annet sted enn i anlegget. Dette er uakseptabelt.

De alle fleste, kanskje alle farlige feil som DLE har avdekket hadde vært oppdaget ved en skikkelig utført sluttkontroll. Det er alvorlig når montører har fylt ut kontrollskjema og faktisk ikke utført kontrollen.

Som regionsjef i NELFO mener jeg at vi nå må stille større krav til skikkelig utført arbeid hos montørene og at det må kunne få konsekvenser hvis sluttkontroll ikke er utført når sluttkontrollskjema er utfylt.

Jeg vil hevde at det må pålegges montøren i disse tilfellene og reise ut på anlegget på egen tid å rette disse feilene som skulle vært avdekket ved sluttkontroll.

Dersom denne type feil rettes i arbeidstiden er kostnadene svært store. Timekostnaden for våre bedrifter er høye. Betaling av lønn og tapt inntekt ved feilrettingsarbeid påfører bedriftene store tap samtidig som våre kunder ikke får det produktet de har betalt for.

Jeg utfordrer derfor EL & IT forbundets medlemmer i Rogaland til å ta denne utfordringen. Rette ryggen og finne fram fagstoltheten. Det er ingen trylleformler for å lage skikkelige elektriske anlegg.

Det som er sikkert er at arbeidsgiver og arbeidstaker sammen må ta ansvar for å rette opp i denne situasjonen.

Med vennlig hilsen

Knut Eriksen

Regionsjef I NELFO Sør-Rogaland.

Medlemsmøte hos Vassnes Power.

Medlemsmøte hos Vassnes – Omastrand

Av: John Helge Kallevik

Vassnes Power har arbeid for Maritim Elektro på verftet til Fjellstrand i Omastrand. Akkurat nå arbeider de på bygg 1688, et ROV skip beregnet for det Kaspiske Hav.

Onsdag den 15. mai var det innkalt til medlemsmøte ved verftet. Det var 15 medlemmer som møtte. I tillegg møtte forbundssekretær Ellisiv Rognlien, organisasjonssekretær John Helge Kallevik og klubbleder i Maritim Elektro Terje Høysæther.

Klubbleder Tomas ledet møtet.

De ble enige om strategien for forhandlingene som skal kreves.

I medlemsmøte kom det frem en rekke utfordringer for medlemmene, blant annet etterbetaling i henhold til Landsoverenskomsten fra 1. mai, samt en rekke andre forhold. Ikke minst forutsigbarheten med arbeidstid og forutsigbare arbeidstidsordninger. I tillegg ble det drøftet permitteringer og lønn under

sykdom.

Medlemsmøte ble enige om at det skulle kreves forhandlinger med ledelsen i Vassnes Power. I tillegg til ovenfor nevnte ble medlemsmøte enige om at det skulle fremsettes krav om at det etableres en lønnsavtale etter bestemmelsene i Landsoverenskomstens § 3 E, og med tillegg av blant annet fagarbeidertillegg og utenbystillegg. Et annet krav er å få på plass en LOK § 3 e avtale.

Arbeidet på bygg 1688 skal avsluttes i Baku, Aserbajdsjan. For arbeid her må det avtales en utenlandsk-avtale.

Klubbleder Terje Høysæther hadde ordnet hele besøket. Terje tok oss med på en befaring på båten. Også her fikk vi litt tid til en liten prat med de ansatt i Vassnes.

Stor takk for et godt medlemsmøte. En stor takk til Ellisiv som tok turen fra Polen for å delta på møte. Og ikke minst stor takk til Terje Høysæther som ordna med møteplass og befaring om bord i båten.

Læringspalten - Forsikringer

Av Sverre Åge Johnsen

I Samleskinnen vil vi belyse ulike forhold som lærlingene kan komme oppi og ikke minst de mest vanlige sakene vi får spørsmål om. Denne gang dreier det som forsikringer, som lærlinger får som følge av et medlemskap. Fagforeningen har som mål å organisere lærlinger, ha god opplæring og forberede lærlingene på at de snart er fagarbeidere og det er dem som skal videreføre faget og overta som tillitsvalgte.

Fordelen ved å være mange.

Du kan selv sjekke hvilke forsikringer du har på www.lofavor.no. Tast inn medlemsnummeret ditt, som du finner på LO Favor kortet og fødsels- og personnummeret ditt.

Det nærmer seg ferie, og i den forbindelse er det nok flere som skal ut å reise. Som organisert lærling har du en del forsikringer som du får gratis. En av disse forsikringene er reiseforsikring. Dette er en standard forsikring som koster rundt 1000 kr. Så her er det allerede penger spart, med tanke på at denne er gratis for lærlinger.

En del lærlinger er kommet til det steget i livet hvor man flytter sammen med samboer, eller for seg selv. Det er da verd å merke seg at som lærling har man veldig god innbo forsikring med toppsikring, også denne er gratis. Penger spart også her. I tillegg er en grunnforsikring også gratis for alle lærlinger som er organisert.

Informasjon om hvilke forsikringer man har, hva de dekker osv., kan man få ved å henvende seg til fagforeningen. Det blir ofte argumentert med at det er dyrt for lærlinger å organisere seg, men som tabellen nedenfor viser er det først i de siste 2 halvårene man må betale litt for å være organisert.

Dette er ikke et argument for å være organisert, men det er greit å ta med seg i den store sammenhengen.

Medlemskap som lærling:

Betaler 1,9 % av bruttolønn.

Beløpene er regnet ut etter satsene i Landsoverenskomsten for elektrofagene og et årsverk uten overtid. Hvis lærlingen arbeider overtid vil beløpene stige.

Dvs.

5 halvår kr. 2997

6 halvår kr. 3425

7 halvår kr. 3853

8 halvår kr. 4709

9 halvår kr. 6422

Inntil kr. 3850 kr fradragsberettigta på selvangivelsen.

Forsikringer inkludert i 1,9 % utgjør med forbundets pris kr 1668,-. Pris uorganiserte kr. 3400,- for tilsvarende pakke. Bare reiseforsikringen ville koste ca. kr. 1000,-.

Informasjon fra utvalgene

Rapport fra Oljeutvalget mai 2013

Av: Leif-Egil Thorsen

Oljeutvalget Rogaland Elektromontørforening.

Oljeutvalget i Rogaland Elektromontørforening (RELE), avholdt siste møte i utvalget i uke 15.

Det var første møte i oljeutvalget etter avholdt årsmøte i Rogaland Elektromontørforening.

Saker som ble tatt opp:

Gjennomgang av arbeidsoppgavene til utvalget:

Da det var første møte i nyvalgt utvalg, ble arbeidet i utvalget redegjort for og diskutert. Det ble oppfordret til at klubber skriver innlegg fra egen klubb/medlemmer inn til Samleskinnen. Det ble og vedtatt å søke opptak av 2 nye klubber inn i oljeutvalget, nemlig Westcon Power & Automations og Aker Solutions MMO avdeling Automasjon. (Se eget innlegg om Automasjon!)

Forslag fra oljeutvalget til årsmøte/valgkomiteen i Distrikt Rogaland.

Utvalget gikk gjennom saklisten og manglende oppdekning til valget til årsmøtet i EL & IT Forbundet Distrikt Rogaland. Det ble sendt flere forslag til valgkomiteen fra utvalget.

Saker til sentralt Olje- og anleggsutvalg i EL & IT Forbundet.

Utvalget gikk gjennom foreløpig dagsorden for felles LOK konferanse som skal avholdes i Stavanger 29-31 mai. Det ble diskutert eventuelle spørsmål som vi kunne ta med i en spørreundersøkelse som skal rulles ut i forbindelse med den samme LOK konferansen.

Det ble satt opp forslag til deltakere fra klubber i utvalget, som ble sendt over til styret i fagforeningen til behandling.

Aktivitetsuken EL&IT uke 37.

Utvalget har i oppgave å forberede og gjennomføre aktiviteter for klubber/medlemmer uke 37. Det oppfordres fra klubbens og medlemmenes side å komme med forslag til steder utvalget kan besøke den uken. Det kan være arbeidsplassbesøk, prosjektbesøk etc.

Andre saker som ble diskutert i møtet:

Likebehandlingsprinsippet: Det er bred enighet internt i LO om dette, men klubber (stort sett på verft), inngår avtaler som forskjellsbehandler innlei-personell og eget personell, noe utvalget ser veldig alvorlig på. Det ble diskutert de endringer som blir gjort gjeldene etter 1. juli når det gjelder likebehandlingsprinsippet. Da har oppdragsgiver ansvar for rett lønn for innleide.

Det ble i møtet gjennomgått hvordan det ser ut sysselsettingsmessig for hver enkelt klubb. De fleste har mye å gjøre fremover, og nesten samtlige bedrifter ansetter nå nye medarbeidere.

Utvalget ønsker alle medlemmer og lesere en riktig GOD SOMMER!

Mvh. For oljeutvalget,
Leif-Egil Thorsen

Rapport fra Installasjonsutvalget

Av: Svernn Åge Johnsen

Leder av installasjonsutvalget,
Svernn Åge Johnsen.

Den 5. mai ble det avholdt møte i utvalget i Haugesund med god deltagelse. Utvalget har opp gjennom årene etablert en praksis der man ruller på møtestedet mellom Stavanger, Mortavika og Haugesund.

Arbeidssituasjon er god i bransjen, og det ser lyst ut for neste år også. Det som er påfallende er at det er markant mindre innleie, enn for kun noen måneder siden. Etter sommeren er det ventet en stor økning i byggeaktiviteten noe som kan medføre økt innleie. Så er spørsmålet om klubbene er klare til å leie inn etter likebehandlingsprinsippet.

I den senere tid har flere og flere bedrifter presentert flere løsninger når det gjelder overvåking av de ansatte, og da kanskje mer bestemt overvåking av bedriften sin bilpark. Alt fra e-kjørebok til aggressiv flåtestyring. Utvalget har en bred diskusjon rundt temaet, og er enig om at det er viktig å øke kunnskapen til klubbene slik at de er i stand til å gå i møte med

bedriften rundt disse spørsmålene.

De aller fleste skal nå inn i lokaleforhandlinger, etter at de sentrale forhandlingene er ferdige. Arbeidsgiveren vil nok en gang sikkert hevde at det ikke er lokale forhandlinger i et mellomoppgjør, noe som ikke stemmer. Utvalget vil følge opp aktiviteten rundt de lokale forhandlingene, slik at klubbene har den utviklingen som er ønsket.

Verving er alltid på dagsorden i utvalget, så også denne gangen. Lokalt har vi et stort potensial, og da spesielt blant lærlinger. Det viser seg at vi kun når ut til ca 1/3 av alle lærlinger, og når vi snakker med uorganiserte lærlinger, sier de at de aldri er blitt spurt om å melde seg inn. Det er viktig at klubbene tar tak i verving i egen bedrift, og at alle klubbmedlemmene ser dette som sitt ansvar ikke bare de tillitsvalgte i klubben.

Neste møte i utvalget blir 21. august 2013. Har dere spørsmål eller noen dere ønsker utvalget skal behandle er det bare å ta kontakt med fagforeningen.

Så vil utvalget ønsker dere alle en riktig god sommer.

Rapport fra HMS Utvalget

Av: Terje Hansen

Leder av HMS Utvalget,
Terje Hansen

HMS Utvalget har hatt et møte etter siste rapport fra utvalget.

HMS dagskonferansen som var planlagt 18. april ble avlyst, grunnet vi manglet foredragsholder fra Arbeidstilsynet. På samme dato hadde vi møte i HMS Utvalget hvor vi hadde besøk av hovedverneombudet,

Bjarte Finnesand fra Skanska og regionalt verneombud, Inge Dunseth fra Fellesforbundet i Rogaland. Hvo i Skanska informerte om hvordan HMS'en fungerer på deres byggeprosjekter og hvordan verneombudstjenesten blir praktisert blant sitt eget personell og underleverandører. Regionalt verneombud er ny i jobben og fortalte om seg selv og hvilke arbeidsoppgaver han vil jobbe med i nærmeste framtid.

HMS Utvalget til RELE vil i samarbeid med EL&IT Rogaland arrangere HMS Konferanse til høsten. Planlegging av programmet har startet.

Leser på Arbeidstilsynet sin nettside at i 2012 mottok de 2762 meldinger om arbeidsrelatert sykdom.

Det er en økning på ca 400 meldinger fra 2011. Det meldes om flest diagnoser knyttet til hørseltap, sykdommer i ånderettssystemet, sykdommer i muskel- og skjelett og psykiske belastningslidelser. I 2012 gjaldt 68 % av meldingene hørseltap, hvor vi som elektrikerer er en av den yrkes gruppen som melder oftest om dette. Da er min konklusjon at vi har mye arbeid ennå innen helse, miljø, og sikkerhet. For å få til en positiv utvikling så må hver og en av oss få til en bedre holdning. I dagens samfunn har vi mye bra verneutstyr og verktøy. Bruk det!!

I forrige rapport fra HMS Utvalget skrev jeg noe om

feil i elektriske anlegg som stod på trykk i Stavanger Aftenblad tidligere i år. NELFO i Sør Rogaland har jobbet med denne saken i den sisten tiden. En av konklusjonene er at det er slurv og dårlig arbeid utført av elektrikere. Dette er ikke bra. Jeg viser til et fyldig skriv fra NELFO som er på trykk i dette nummer av Samleskinnen.

For HMS Utvalget.
Terje Hansen.

Rapport fra Studieutvalget

Av: Reidar Skjold leder Studieutvalget

Reidar Skjold.

Siden sist utgave er det arrangert grunnleggende kurs for tillitsvalgte i Stavanger fra 23. til 25. april. Det var 13 deltakere på kurset og etter de tilbakemeldingene veiledere og underteegnede har fått, var alle godt fornøgd med utbytte.

Engasjementet var stort og det ble løst mange oppgaver i grupper. Spesielt siste kursdag var utbytte lærerikt med rollespill i forhandlinger med tema innleie og lønnsforhandlinger. Så kurset kan med andre ord anbefales neste gang, for de som ikke har tatt dette.

13. – 15. mai arrangerte EL & IT Distrikt Rogaland klubbstyrekonferanse i Egersund. Konferansen var fulltegnet, så vi kan si at aktiviteten er god i vårt område.

Til høsten skal Rogaland Elektromontørforening ha kurs i tale og debatteknikk og målgruppen her, er primært for de som skal delta på EL & IT Forbundets landstariffkonferanser. Videre forsøker vi å sette opp et nytt ungdomskurs til høsten etter våre organisasjonssekretærer har avholdt møte med våre lærlinger.

Selv om vi enda ikke har kommet halvveis i året, vil studieutvalget **oppfordre våre lesere, klubber og medlemmer komme med forslag til kurs for 2014 innen 28. august** på E. post adr. firmapost@rele.no. Det er selvsagt tidlig å tenke på neste år allerede nå, men det skal lages en prioritert liste og styret i Rele og EL & IT skal sette av penger og ansvarsfordeling for de kurs og konferanser som skal arrangeres.

Til slutt vil jeg ønske våre lesere og medlemmer en god sommer og komme tilbake til høsten med et "fulladet batteri".

Årsmøte i Montørklubben Sønnico Rogaland 2013

Av: Arne Varhaug

Årsmøte Sønnico-klubben. Foto: Arne Varhaug

Det ble avholdt årsmøte i Montørklubben, Sønnico Elektro Rogaland 23. april på Gjesdal Gjestgiveri, tidligere Ålgård Hotell.

Vi fikk inn 2 nye styremedlemmer og 2 nye varamedlemmer og 1 nytt verneombud i forhold til tidligere.

Lars Arne Stavnheim kom innom og informerte litt fra bedriften angående organisasjonsendringene som pågår i Sønnico for tiden, om nye satsingsområder og medarbeiderutvikling.

Ellers skulle vi gjerne hatt med RELE, men det lot seg ikke gjøre grunnet et kurs som ble avholdt samtidig.

Styret består nå av;

Leder: Arne Varhaug

Nestleder, Kenneth Berge Larsen

Kasserer; Tommy Meland

Styremedlemmer; Jon Kåre Dommersnes og Kjersti

Corbin (Ungdomsrepresentant).

Hovedverneombud i Regionen er Arne Varhaug, som også sitter som sentralt hovedverneombud i Sønnico Elektro.

Verneombudene; Øystein Kaltveit, Kenneth Mydland og Glenn Roger Næss, samt Dag Hatløy (Representant av Installasjonsutvalget RELE) tiltrer også styret.

Leder og nestleder deltok også på årsmøtet i Fellestil-litsmannsutvalget i Sønnico Elektro som ble avholdt i Oslo 13. og 14. mai. 2013.

Regjeringens Handlingsplan 3 mot sosial dumping!

For et anstendig og seriøst arbeidsliv!

Av John Helge Kallevik

Regjeringen presenterte 7. mai 2013 nye tiltak mot sosial dumping gjennom revidert statsbudsjett.

Regjeringens mål er et anstendig og seriøst arbeidsliv og gode lønns- og arbeidsforhold for alle arbeidstakere i Norge. Som et virkemiddel for å nå målet legger Regjeringen fram Handlingsplan nr.3 for et anstendig og seriøst arbeidsliv og mot sosial dumping. Planen bygger videre på de to tidligere handlingsplanene mot sosial dumping fra 2006 og 2008.

Det er et mål at det skal bli vanskeligere å opptre som useriøse aktører i det norske arbeidsmarkedet. Tiltakene i denne handlingsplanen rettes særlig inn mot områder i arbeidsmarkedet der organisasjonsgraden er lav.

Ansvarlige bedrifter og aktive tillitsvalgte er de viktigste aktørene for å sikre et anstendig arbeidsliv. Derfor er det en sentral del av Regjeringens arbeidslivspolitikke å legge til rette for et styrket organisert arbeidsliv, både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden.

Både erfaring og forskning viser at tiltakene i de tidligere handlingsplanene har hatt god effekt. De har bidratt til at det har blitt mindre sosial dumping enn om tiltakene ikke hadde blitt iverksatt. Fortsatt blir arbeidstakere underbetalt og utnyttet. Utenlandske arbeidstakere er i større grad utsatt for arbeidsulykker enn norske arbeidstakere. Vi har også sett tegn på omgåelse av regelverket mot sosial dumping.

Handlingsplanen inneholder følgende tiltak:

En mer velfungerende allmenngjøringsordning

Allmenngjøring av tariffavtaler er en effektiv måte i å hindre sosial dumping i områder og bedrifter som ikke er dekket av tariffavtale. Dette gjøres ved at alle som arbeider innen yrkene som tariffavtalen omfatter, blir lønnet etter tariffavtalens bestemmelser. EL & IT Forbundet har hatt problemer med å allmenngjøre Landsoverenskomsten pga. strenge dokumentasjonskrav på at sosial dumping forekommer. Regjeringen vil derfor se på muligheten til å endre kravet om dokumentasjon og vurdere om kravet på dokumenta-

sjon skal flyttes fra fagforeningene til Tariffnemnda.

Regjeringen vil se på om det i enkelte bransjer kan være aktuelt å utvide solidaransvar for lønn og feriepenger til også å gjelde bestillere.

De offentlige innkjøpere skal gå foran

Regjeringen vil at offentlig sektor skal gå foran som et godt eksempel i kampen mot sosial dumping. Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter pålegger offentlige organer å stille krav til lønns- og arbeidsvilkår hos leverandøren når de setter ut oppdrag på anbud. Fra 1. juli 2013 skal Arbeidstilsynet tilsyn med at offentlige organer etterlever dette regelverket.

Erfaring har vist at sosial dumping oftest forekommer der det er mange kontraktsledd, og da nederst i kjeden der kontrollen er mest krevende. Regjeringen vil se på erfaringene statlige etater har med å begrense antallet kontraktsledd under oppdragsgiver med sikte på at dette kan benyttes også innenfor andre offentlige etater.

Viktig at etterlevelse av tiltak mot ulovlig innleie og utleie av arbeidskraft

Regelverket om innleie og utleie av arbeidskraft må etterleves. Regjeringen har derfor fremmet forslag om at fagforeninger som har medlemmer i en virksomhet som har leid inn arbeidstakere fra bemanningsforetak, kan reise søksmål i eget navn om lovligheten av slik innleie. Samtidig har Regjeringen fremmet forslag om at Arbeidstilsynet kan be om dokumentasjon på at avtale med tillitsvalgte er inngått der det er påkrevd.

Styrket håndheving av arbeidsmiljøregelverket

Regjeringen vil styrke etterlevelsen av arbeidsmiljøregelverket og har derfor fremmet forslag om å gi tilsynsmyndighetene mulighet til å ilegge virksomheter bøter ved brudd på regelverket.

Økte strafferammer og presisering av straffesvar

Regjeringen vil vurdere forslag om å heve strafferammene for brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven.

Regjeringer legger også opp til et styrket samarbeid mellom offentlige etater

Samarbeidet mellom offentlige etater om innsatsen mot ulovligheter og sosial dumping i arbeidslivet er blitt styrket. Regjeringen ønsker å utvikle dette tverrestatlige og tverrfaglige samarbeidet ytterligere, særlig det lokale samarbeidet mellom Arbeidstilsynet og andre offentlige etater.

Viktig med styrking av Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet

Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet er styrket, både ressursmessig og gjennom innføring av flere virkemidler. Arbeidstilsynet skal bl.a. ha flere uanmeldte tilsyn. Kontrollen med innkvartering av arbeidstakere er et prioritert område. Regjeringen vil styrke Arbeidstilsynet med nye virkemidler. Regjeringen har også fremmet forslag om utvidet kompetanse for Arbeidstilsynet på innleieområdet. Virksomhetene skal

på forespørsel fra Arbeidstilsynet fremlegge dokumentasjon på at de er bundet av tariffavtale, og at det er inngått avtale med tillitsvalgte.

Andre viktige saker for et anstendig arbeidsliv:

Rett start i arbeidslivet

- Hindre omgåelsen av likebehandlingsregler med mer.
- Øke innsatsen for å øke sikkerhets og HMS kompetansen blant alle som er nye i norsk arbeidsliv.
- Mulige tiltak mot sosial dumping i skipsfarten.
- Nye tiltak i renholds, uteliv og vegtransportbransjen
- Skjerpet innsats for å trygge arbeidsvilkårene i luftfarten.

Regjeringens forslag, i tillegg til tidligere handlingsplaner, viser at vi har en Regjering som arbeider med oss og ikke i mot oss.

Alle disse forslag er viktige tiltak!

Vi er veldig utålmodige!

Permisjon i forbindelse med barnehage eller skole

Etter en velfortjent sommerferie er det tide å ta opp pliktene igjen. Da er det godt å vite at vi har noen rettigheter i forhold til våre barn i forhold til barnehage eller skole. Vi refererer derfor permisjonsrettighetene som står i Landsoverenskomsten i forhold til dette.

Permisjon for å følge barn som skal begynne i barnehage eller skole

Dersom en har barn som skal begynne i barnehage eller skole for første gang har vi rett til fri med lønn inntil 1 dags varighet i følge Landsoverenskomsten for elektrofagenes § 14, Korte velferdspermisjoner.

Permisjon for foreldre i forbindelse med innkallelse til konferansetime i grunnskolen når konferansetimen ikke kan legges utenfor arbeidstiden.

Dersom en har barn som går i grunnskolen har en rett til fri med lønn i inntil to timer dersom en blir innkalt til konferansetime og denne ikke kan legges utenfor arbeidstiden. Dette ifølge Landsoverenskomsten for elektrofagenes § 14, Korte velferdspermisjoner.

INTERNKONTROLLØR HELTID – STAVANGER

Sonnico Elektro AS inngår som heleid datterselskap i Umoe-konsernet og er blant de ledende entreprenørselskapene innen elektrofaget i Norge. Vi har en 100 år lang tradisjon som samfunnsbygger og leverandør av verdiøkende produkter, tjenester og rådgivning til både små og store kunder i Norge. Kvalitet, kompetanse og kundefokus kjennetegner vår virksomhet. Vår ambisjon er å være bransjens mest attraktive og beundrede arbeidsplass.

Kan du beskrive hva årsaken til dette kan være?

Er du i tillegg utadvendt, nøyaktig, serviceinnstilt og strukturert, da er du kanskje den vi søker.

Grunnet økende oppdragsmengde søker vi etter en ny internkontrollør til vår avdeling i Stavanger.

Stillingsbeskrivelse:

Primært dekningsområde er Stavanger, området kan gjerne utvides dersom dette viser seg hensiktsmessig. Følgende arbeidsoppgaver kan bli en del av din spennende hverdag:

- Internkontroll elektro
- Termografering
- Garanti-/utløpskontroll
- Levere kvalitetsmessig gode kontroller og utbedringer som skaper stolthet
- Tilrettelegge videre innsalg når det er nødvendig

Kompetansekrav:

- Søkeren må minimum ha førerkort kl. B
- Fagbrev gr. L
- Hvis du ikke er sertifisert termografør må du være forberedt på å ta denne sertifiseringen – opplæring vil bli gitt

Vi tilbyr rett søker:

- Godt arbeidsmiljø i moderne lokaler
- Varierte og spennende arbeidsoppgaver
- Meget gode utviklingsmuligheter, faglig og personlig
- Gode muligheter når det gjelder servicebil

Søknad med CV sendes til: jobb@sonnico.no

Søknadsfrist stillingen: Snarest

For spørsmål om stillingen kan du kontakte:
Tom-Erik Lie: 92 08 90 93

Ferie og overføring av ferie til neste ferieår

Tid for en avslappende ferie. Foto: Geir Ove Bernhoff.

***Det nærmer seg ferie for de fleste av oss.
I denne anledning får vi ofte spørsmål om dette.
Vi har derfor valgt å referere noen avsnitt om ferie fra Ferieloven.
God ferie folkens!***

Forskuddsferie og overføring av feriedager

Det kan inngås skriftlig avtale om inntil 12 feriedager på forskudd. Loven gir også mulighet til å overføre inntil 12 feriedager til neste år. Forskuddsferie og overføring av ferie kan ikke overstige 12 virkedager i hht. Ferieloven.

Ferie skal etter loven avvikles i løpet av ferieåret. Dersom dette ikke er gjennomført skal den overføres til neste år. Hvis manglende ferieavvikling skyldes arbeidsgiver kan arbeidstaker i tillegg til overføring kreve erstatning etter § 14 i ferieloven.

Ferieavvikling under sykdomsfravær mv.

Arbeidstaker som blir helt arbeidsufør før ferien, kan kreve at ferien utsettes til senere i ferieåret. Kravet må dokumenteres med legeerklæring og fremsettes senest siste arbeidsdag vedkommende arbeidstaker skulle hatt før ferien.

Arbeidstaker som har vært helt arbeidsufør minst 6 virkedager i ferien, kan kreve at et tilsvarende antall virkedager ferie utsettes og gis som ny ferie senere i ferieåret. Kravet må doku-

menteres med legeerklæring.

Når det gjelder begrepet "helt arbeidsufør, menes det at en må være 100 % sykemeldt for at denne skal komme til anvendelse.

Ferieavvikling under foreldrepermisjon mv.

Arbeidsgiver kan ikke uten arbeidstakerens samtykke legge ferien til permisjonstiden hvor arbeidstaker mottar foreldrepenger fra folketrygden.

Feriepenger for ikke avviklet ferie

Er ferie overført til et påfølgende ferieår, utbetales feriepengene for den overførte del først når ferien tas. Ferie som ikke er avviklet i ferieåret eller overført, utbetales første vanlige lønnsdag etter ferieårets utløp.

Dersom du trenger mer utfyllende info, eller har andre spørsmål angående dette emnet, vennligst ta kontakt med Rogaland Elektromontørforening.

Protokoll 2013.04.12

År 2013 den 12. april er møte avholdt mellom partene EL & IT Forbundet og Norsk Teknologi angående regulering av lønssatsene for 2. avtaleår pr. 1. mai 2013.

Til stede:

Fra EL & IT Forbundet

Jan Aasarmoen
Trond Løvestakken

Norsk Teknologi:

Ingar Tukun
Ragnar Guttormsen

NYE LØNSSATSER GJELDENE FRA 1. MAI 2013:

§ 3 A Fastlønn	kr.
Fagarbeider	186,95
Beregningsgrunnlag Fagarbeider, offshore	186,95
Arbeidstaker uten fagbrev	161,39
Beregningsgrunnlag Arbeidstaker uten fagbrev, offshore	161,39

LÆRLINGER

Beregningsgrunnlag kr. 231,12

Når lærlinger arbeider overtid, benyttes lønn og overtidssatsene for arbeidstaker uten fagbrev, *unntatt lærlinger i 9. halvår som skal ha lønn iht. § 3 A + overtidssatsen til arbeidstakere uten fagbrev.*
Vedrørende TAF-lærlinger, se § 6 pkt. 3 i landsoverenskomsten.

OPPLÆRING I BEDRIFT FOR 4,5 ÅRS FAG

Lærling 5 halvår	80,89
Lærling 6 halvår	92,45
Lærling 7 halvår	104,00
Lærling 8 halvår	127,12
Lærling 9 halvår	173,34

OPPLÆRING I BEDRIFT 4 ÅRS FAG

Lærling 5 halvår	80,89
Lærling 6 halvår	92,45
Lærling 7 halvår	115,56
Lærling 8 halvår	173,34

FAG MED LÆREKONTRAKT ETTER VG3

Lærling 7 halvår	104,00
Lærling 8 halvår	127,12
Lærling 9 halvår	173,34

Fagarbeidere etter Reform 94 med fagbrev fra skole skal ha 1½ praksis iht. angjeldende læreplan før det tillates å arbeide selvstendig. Som øvrige lærlinger skal det føres opplæringsbok og lønnes etter følgende skala.

4,5 ÅRS FAG

1 halvår	138,67
2 halvår	161,78
3 halvår	173,34

4 ÅRS FAG

1 halvår	161,78
2 halvår	173,34

§ 4 Akkord

A Akkordmultiplikator for land	2,000
--------------------------------	-------

Beregningsgrunnlag

PAO og PAS	kr. 166,95
------------	---------------

§ 8 Overtidssatser

	50 % kr.	100 % kr.
Fagarbeider	138,63	277,26
Arbeidstaker uten fagbrev	124,74	249,48
Lærling	124,74	249,48

OFFSHOREAVTALEN

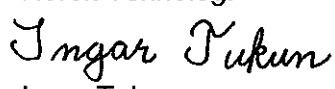
Pkt 13.2 Lønn	kr.		kr.
Fagarbeider	296,52		
Arbeidstaker uten fagbrev	255,98	Pkt. 4.7.1 Shutling	591,00
Lærling 8 halvår	201,63	Pkt. 4.7.2 Uforutsette forhold	1047,00
Lærling 9 halvår	274,93	Pkt. 4.7.4 Hot bed	586,00
Pkt. 13.5 Overtidsarbeid		Pkt. 7.1 Uregelmessige arbeidsperioder	16,66
Fagarbeider	277,26		
Arbeidstaker u/fagbrev/lærlinger	249,48		
Pkt. 13.6.1 Tillegg for nattskift	29,56		

Oslo 12/4 2013

EL & IT Forbundet

Jan Aasarmoen

Norsk Teknologi

Ingar Tukun

RETURADRESSE:
Rogaland Elektromontørforening
Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger

Det nye styret i Rogaland Elektromontørforening

Det nye styret som ble valgt på Rogaland Elektromontørforenings årsmøte består av følgende personer:

Bak fra venstre: Styremedlem og leder av studieutvalget **Reidar Skjold**, nestleder **Geir Ove Bernhoff**, sekretær **Trond Sæle**, leder **Øivind Wallentinsen**, leder HMS utvalget **Terje Hansen**, styremedlem og ungdomsrepresentant **Maria Jacobsen**, styremedlem og leder av installasjonsutvalget **Svenn Åge Johnsen**, styremedlem **Alf Jørgensen** og varamedlem **Torleiv Erdal**.

Sittende foran fra venstre: Varamedlem **Arne Varhaug**, varamedlem **Erdogan Cayli** og

kasserer og leder for oljeutvalget **Leif-Egil Thorsen**.

Styremedlem **Thor Einar Amundsen** og varamedlem **Kim Aslaksen** var ikke til stede da bildet ble tatt.

Det nye styret vil sende en stor takk for innsatsen til Kai Christoffersen, Therese Anita Holmen, Rene Wagner, Kenneth Skog og Kristian Stensen som hadde sin siste periode i styret årsmøteperioden 2012-2013.

*Hjemmeside Rogaland Elektromontørforening: <http://www.rele.no/>
Hjemmeside EL&IT Distrikt Rogaland: <http://www.elogit-rogaland.org/>*